

Sakspapir

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
107/18	Kommunestyret	20.12.2018

NYE GATE- OG VEINAVN I VADSØ KOMMUNE

Forslag til vedtak:

Innstilling fra navnekomiteen vedtas i sin helhet.

Vedlegg:

04.12.2018	Navnekomiteens innstilling til nye gate- og veinavn i Vadsø kommune 2018	1377357
04.12.2018	Høringsmerknader veinavn	1377358

Kommunestyret 20.12.2018:**Behandling:****Votering:**

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

KST- 107/18 Vedtak:

Innstilling fra navnekomiteen vedtas i sin helhet.

Bakgrunn for saken:

Spørsmålet om nye gate- og veinavn i Vadsø kommune ble tatt opp av Hovedutvalget for plan, miljø og kommunaltekniske saker i møte 13.2. 2014 (sak 17/14). I saksframlegget ble det redegjort for bakgrunn og vedtatt mandat for arbeidet, samt nedsatt en navnekomité bestående av Jens Pedersen, Reidun Rushfeldt og Einar Niemi, med Trygg Jakola, Magnus Mækele og Greta Tjelle som personlige varamedlemmer. Imidlertid ble arbeidet ikke igangsatt av administrasjonen som forutsatt, slik at den opprinnelige framdriftsplanen ikke ble fulgt. Først på nyåret 2016 ble arbeidet tatt opp, med det første møte i komiteen 19.1.16. Siste møte i komiteen var 24.5.16, der alle de foreslåtte nye navnene ble gjennomgått og vedtatt. Deretter ble innstillingen renskrevet og sirkulert i komiteen og klargjort for levering. Sekretær for komiteen har vært Steinar Ittelin, PMK, Vadsø kommune.

Saksopplysninger:

Saken ble lagt fram for Hovedutvalget for plan, miljø og kommunalpolitiske saker 17.6.16, sak 30/16, der det ble anbefalt at forslaget fra navnekomiteen ble lagt ut til offentlig gjennomsyn i samsvar med bestemmelser gitt i lov om stedsnavn. Fristen for å fremme alternative forslag til gate- og veinavn ble satt til 21.11.16. Det innkom tre forslag om endringer eller suppleringer i Vestre Jakobselv og Kariel, tre i Vadsø by, én i Golnes, én i Ekkerøy-området og to i Skallelv-området. Ett av forslagene for Vestre Jakobselv innebar tre navn, og ett av forslagene om Vadsø by en rekke nye navn. I henhold til vedtaket i Hovedutvalget for plan, miljø og kommunalpolitiske saker 17.6.16 ble forslagene oversendt navnekomiteen som behandlet dem i møte 9.1.17. Navneforslagene ble så sendt videre til Kartverket og Språkrådet 16.02.17 for behandling.

Kommunen mottok svar fra Kartverket og Språkrådet i juni 2018 med innspill og bemerkninger. Navnekomiteen gikk gjennom disse bemerkningene i møte 12.11.18 og foretok noen justeringer i navneforslagene. Komiteens justeringer er innarbeidet i dette dokumentet, som dermed er å betrakte som komiteens endelige innstilling.

Komiteen minner kort om bakgrunn og mandat.

Det er kommunens ansvar å sørge for oppdaterte adresser innen kommunen, enten knyttet til gate- og veinavn eller matrikkelen. Komiteen har gjennomført bruk av gate- og veinavn samt lokale områdenavn der det passer. Matrikkelbetegnelser (gards- og bruksnumre) er kun benyttet som orienteringspunkter for grenseopp ganger mellom lokalområder. Av kommunens nærere 4000 bebygde eiendommer, har i den seinere tid om lag 400 manglet vei- eller gateadresse. Ifølge mandatet skal fritidseiendommer i denne omgang holdes utenfor. Det har komiteen gjort, med unntak for fritidseiendommer som ligger i de områdene som primært er bebyggt av boliger, dvs. fritidseiendommer som ligger i umiddelbar nærhet av E75 og kommunale veier. Oversikten utarbeidet av oppdragsgiver er lagt til grunn for valg av områder for nye navn, dvs. begge landdistriktene av kommunen vest og øst for byen, et nyregulert boligfelt ved Fosseveien i byen og enkelte gater og veier i Ytrebyen.

Under arbeidet har komiteen lagt til grunn de relevante bestemmelsene i Matrikkeloven av 2006 med Forskrift om eiendomsregistrering (Matrikkelforskriften) og Lov om stadnamn av 1990 med Forskrift om skrivemåten av stadnamn. I Matrikkelforskriften har komiteen særlig lagt til grunn kapittel 12 Offisiell adresse, med de ulike paragrafene som bestemmer navnesetting og adressesystem. I Lov om stadnamn har komiteen funnet formålsparagrafen, § 1, som spesielt relevant: «Formålet med denne lova er å ta vare på stadnamn som språklege kulturminne, gi dei ei skriftform som er praktisk, og som ikkje skyggjer for meiningsinnhaldet i namnet, og medverke til kjennskap til og aktiv bruk av namna». Og videre i andre ledd i paragrafen: «Lova skal sikre omsynet til samiske og kvenske stadnamn i samsvar med nasjonalt lovverk og internasjonale avtalar og konvensjonar». Komiteen viser også til § 5, om fastsetting av skrivemåte og bruk av stedsnavnkonsulentene for henholdsvis norske, samiske og kvenske stedsnavn. Og ifølge §9 skal kvenske og samiske navn som er i bruk og er registrert benyttes av det offentlige.

Komiteen viser også til §2 i forskrift om skrivemåten av stedsnavn: «*om eit lånt stadnamn*

inneheld eit ledd, oftast forledd, som er brukt i stadnamn i eit anna språk, kan namneleddet skrivast i samsvar med rettskrivingsreglane i dette språket. Den andre delen av stadnamnet, oftast etterleddet, skriv ein i samsvar med rettskrivingsreglane i låntakarspråket».

I §3 i Lov om stadnamn (stedsnavnloven) står det: «*Eit nedervd stadnamn kan berre bytast ut med eit anna namn som har tradisjon som namn på det same namneobjektet*».

I det praktiske arbeidet har komiteen benyttet seg av den tilgjengelige litteraturen, personlige lokalkunnskaper innad i komiteen samt samtaler med lokalkjente personer i de ulike bosettingene.

Komiteen har lagt til grunn enkelte prinsipper for forslaget, i tråd med det refererte lovverket:

- Vei- og gatenavn og lokale områdenavn som har vært i tradisjonell bruk, «i manns minne», synliggjøres og tas i ny bruk.
- Forslagene tar hensyn til Vadsø kommunes flerkulturelle og fleretniske historie, ved at både norske, kvenske og samiske stedsnavn aktiviseres. Imidlertid har komiteen funnet svært få samiske navn som har vært brukt lokalt i de seinere generasjoner. Komiteen forutsetter for øvrig at den vanlige veiskiltingen ved Statens vegvesen fortsatt operer med flerspråklige stedsnavn der også den samiske versjonen er med.
- Selv om mange av forslagene er basert på historiske forutsetninger som nok den eldre generasjon er mest fortrolig med, bør navnene vekke gjenkjennelse og akseptasjon også av de yngre generasjoner.
- Komiteen har lagt til grunn at steder med parallelle navn på ulike språk av praktiske grunner bør få adressenavn på ett språk, noe som innebærer at komiteen i mange tilfeller har måttet velge mellom norske og kvenske navn, delvis også samiske. Hovedbegrunnelsen for valg har vært basert på en oppfatning av dominant bruk og befestning av navneform. Derimot har komiteen i mange tilfeller der en adresse er sammensatt av flere ledd, funnet det naturlig å kombinere navn på ulike språk, f.eks. slik at vei- eller gatenavn, bygdenavn og postnummernavn kombineres, altså tre ledd i adressen. Komiteen understreker at i motsetning til adressenavn, kan regulære stedsnavn gjerne skiltes flerspråklig, slik det til dels alt er gjort i kommunen.
- Komiteen har valgt ikke å foreslå stedsnavn basert på personnavn, det være seg fornavn eller etternavn, selv om mange slike navn forekommer i Vadsø kommune. Språkrådet har for øvrig anbefalt at en bør unngå bruk av navn på nålevende personer i adressenavn. Rådet begrunner anbefalingen ved å vise til at «omdømmet til en person kan endre seg over tid».

Vedlagt er forslag, fra Klubben i vest til Skallelv i øst, etter ensartet oppsett og med begrunnelse samt høringsmerknader.

